

18 februari 2018 (Heilig Avondmaal, middagdienst)

JEZUS' INSTRUCTIES VOLGEN

Bijbellezing: Lukas 17, 1-10

Avondmaal vieren is: 'even stil worden en die verbondenheid met de Here Jezus ervaren'. Maar morgen moet je weer het dagelijkse leven in. Komen er weer allemaal dingen op je af. Hoe kan je dan toch dicht bij de Here Jezus blijven? Hoe kan je ervoor zorgen dat dat moment van vandaag niet gelijk met de drukte van alledag weer vervliegt..., maar dat het ook de beklijft..., dat het je leven van morgen en dat het ook de andere dagen van de week kleurt en glans geeft? ... Nou, daarvoor hebben wij een aantal uitspraken, opdrachten van de Here Jezus gelezen. En die zullen wij straks stuk voor stuk nader gaan bekijken.

Wij komen deze opdrachten van Jezus tegen, terwijl Jezus op weg is naar Jeruzalem, zoals Lukas ons beschrijft. Waar en wanneer precies deze uitspraken door Jezus zijn gedaan, weten wij niet, maar zoals Lukas ze ons heeft overgeleverd in zijn boek laat hij daarmee zien: deze opdrachten zijn opdrachten voor onderweg. Het zijn opdrachten, die je steeds bij je moet hebben en die je moet lezen en herlezen onderweg als je Jezus volgt.

Jezus gaat op weg naar Jeruzalem... en wij volgen Hem in deze weken onderweg naar Pasen. En om dicht bij Jezus te blijven..., om die verbondenheid met de Here Jezus ook op de volgende kilometers vast te houden..., morgen, overmorgen, ook nog aan het einde van de week... bekijken wij de instructies die Jezus ons geeft. Zodat het Avondmaal niet slechts een moment is waarop wij aan tafel zijn gegaan, maar dat het Avondmaal, die verbondenheid met Jezus, tot ons dagelijks brood zal zijn, brood voor elke dag.

De vier uitspraken, de vier instructies van Jezus staan tamelijk los van elkaar. Het gaat om de volgende dingen: 1. *geen struikelblokken voor elkaar neerleggen (vers 1 en 2)*. 2. *Elkaar vermanen en vergeven (vers 3 en 4)*. 3. *Het geloof hebben ter grootte van een mosterdzaadje (vers 5 en 6)*. 4. *Een knechtje van God zijn (vers 7 t/m 10)*. Ik denk dat Lukas uit al die gesprekken die Jezus onderweg naar Jeruzalem met Zijn leerlingen heeft gehad deze vier instructies heeft uitgepikt en bij elkaar gezet.

Maar ik zie wel een verbindende gedachte in de vier losse instructies: al de vier instructies van Jezus laten zien dat een leerling van Jezus nog veel moet leren. Want het zijn niet zomaar een paar tips van Jezus voor onderweg, nee, het zijn diepe woorden..., woorden die aan ons karakter schuren..., instructies die onze levenspatronen aan de kaak stellen..., opdrachten die heel veel strijd kunnen opleveren als je ze serieus neemt. Het leven van u en mij als gelovige... en het leven van een christelijke gemeente is leven met vallen en opstaan. Want wat betreft instructie twee: er valt namelijk nog heel wat te vergeven in de gemeente. En wat betreft instructie vier: er is nog heel wat aan jezelf te werken om echt eenvoudig knechtje van God te willen zijn. Er valt nog heel wat te groeien, te vernieuwen en recht te zetten. Maar dat is dus niet vreemd! Je raakt misschien soms gefrustreerd door jezelf..., teleurgesteld in anderen, maar schiet niet in de kramp! Raak alsjeblieft niet verbitterd. Laat je niet verlammen door teleurstellingen, door de worstelingen in je persoonlijke leven, door de onvolmaaktheid van onze gemeente... Neem deze instructies van Jezus ter harte... *om vooral dicht bij Hem te blijven...* om daarin te groeien... om naar Hem toe te groeien... gesterkt met het brood en de wijn die wij zojuist hebben ontvangen. Volg Jezus. Blijf Hem volgen. Door het lijden heen... richting de opstanding!

Maar nu dan echt naar de instructies zelf toe...

De eerste instructie: *Het is onmogelijk dat er geen struikelblokken komen, maar wee hem door wie deze*

komen. Het zou voor hem nuttiger zijn als hem een molensteen om zijn hals was gedaan en hij in de zee was geworpen dan dat hij één van deze kleinen zou doen struikelen.

Struikelblokken. Hindernissen. Dingen waarover je onderweg achter Jezus kunt vallen en waardoor je je lelijk kunt bezeren, aan als je Jezus volgt. Jezus waarschuwt Zijn volgelingen dat er sowieso struikelblokken zullen zijn op de weg achter Hem aan. Er zullen mensen zijn die je geloof op de proef stellen..., mensen die je met hun wijsheid, of met hun spot laten twifelen of het allemaal wel waar is... Er zullen mensen op je weg komen die ervoor zorgen dat je moeite hebt om de liefde van de Here Jezus door te blijven geven... Je zult soms meezogen worden..., gedwarsboemd worden... ontmoedigd worden... Maar het feit dat Jezus tegen zijn eigen leerlingen zegt 'wee hem door wie de struikelblokken zullen komen!', betekent volgens mij ook dat *zijzelf* worden gewaarschuwd om geen struikelblok voor de ander te zijn. Ook binnen de kring van de gelovigen, binnen de gemeente, te midden van de christenen onder elkaar, kan het gebeuren dat er struikelblokken, hindernissen worden opgeworpen voor elkaar... Dat mensen zich bezeren op hun geloofsweg. Dat mensen de vreugde van het geloof kwijtraken... Dat mensen de moed verliezen... Dat mensen achterop raken en het zicht op Jezus verliezen omdat er iemand of iets in de weg staat. Ik denk bijvoorbeeld aan mensen die nog maar pas tot geloof gekomen zijn, in de kerk komen en opeens merken dat van hen verwacht wordt dat zij in hetzelfde patroon als andere anderen zullen passen. Wat een struikelblok kan dat voor hun geloof zijn! Een ander struikelblok is: in een gemeente op alle slakken zout leggen en alle ruimte te geven aan irritaties en ergernissen. Struikelblokken.. Het kan ook door juist de ander te irriteren, omdat hij of zij zich er gewoon niets van aan moet trekken, 'ik ben nu zo eenmaal'. ... Het kan ook door steeds op dezelfde dingen terug te komen... Het kan door zo'n houding tegenover iemand aan te nemen dat die ander niet meer Christus Zelf ziet, alleen dat gedrag van die ene christen voor zich ziet... Maar het kan ook door die ander maar wat te laten lopen en te laten dwalen op zijn geloofsweg, zonder die ander een hand te geven en mee te nemen. ...

Struikelblokken. Hindernissen voor een ander opwerpen. ... Wat mij opvalt, is hoe uiterst scherp Jezus hiervoor waarschuwt. Zo'n persoon die dat doet, zo'n persoon die hindernissen voor een ander opwerpt..., die kan nog beter met een steen om zijn nek in de zee springen, dan hiermee doorgaan! ... Waarom is Jezus zo uiterst scherp? Is dat retoriek? Een overdrijving, om de waarschuwing even goed te laten landen? ... Ik denk dat het te maken heeft met Jezus' liefde voor Zijn volgelingen. Liefde voor... de kleinen, zoals Jezus zijn leerlingen noemt. Jezus staat voor hen in! 'Wie een van deze kleinen een beker water geeft om zijn dorst te lessen, heeft dat aan Mij gedaan.', zegt Jezus ergens. 'Wie hen een brood geeft, heeft Mij een brood gegeven'. En wie aan hen komt..., komt aan Mij. Waag het niet om aan hen te komen! Waag het niet om hen een struikelblok..., ja waag het niet om hen een strobreed in de weg te leggen... Je kunt nog beter....

Zullen u en ik er echt op bedacht zijn hoe wij met ons handelen..., met onze woorden..., of met onze houding tot een struikelblok voor een ander kunnen zijn?

Deze eerste instructie helpt ons om deze week heel dicht bij de Here Jezus te blijven die wij vandaag in het Avondmaal hebben mogen ontmoeten. Want als wij struikelblokken zullen opruimen in de gemeente of in welke samenstelling dan ook... en als wij onszelf scherp houden om geen struikelblok voor een ander te zijn..., dan blijven wij dicht bij Jezus. Want Hij is gekomen, om juist alle blokkades weg te nemen. Om de weg vrij te maken tot de hemelse Vader. Om al die struikelblokken waar wij zelf vaak schuldig aan zijn, uit de weg te ruimen, zelf er onder bedolven te worden... om zo de weg tot de Vader te openen. Zoals een lied zingt: Prijs de HEER, de weg is open, naar de Vader, naar elkaar!

De tweede instructie luidt: *Als nu uw broeder tegen u zondigt, bestraf hem. En als hij tot inkeer komt, vergeef hem. En als hij zevenmaal per dag tegen u zondigt en zevenmaal per dag naar u terugkomt en zegt: Ik heb berouw, dan zult u hem vergeven.*

Elkaar vergeven dus. 'Vergeef ons onze schulden, zoals ook wij vergeven onze schuldenaren.' Maar wat mij opvalt, is dat Jezus eerst zegt: 'als je medegelovige tegen je zondigt, wijs hem dan terecht'. Dat is dus de eerste opdracht. De eerste opdracht is om het kwaad, om de pijn, niet onbenoemd te laten. Om het niet te verzwijgen. Waarom niet? Nu, omdat het niets oplost om een pleister op een onverzorgde wond te doen. De wond is dan niet meer zichtbaar inderdaad..., maar onder de pleister gaat het ontsteken, gaat het etteren, wordt de wond alleen maar groter, complexer..., misschien wel tot schade van het hele lichaam. Een wond moet eerst open... en pas daarna zalven... en tot rust laten komen.

Het kwaad benoemen... en als het benoemd wordt en beleden is... het kwaad vergeven. Zo is men in de gemeente van God, in het Lichaam van Christus, verantwoordelijk voor de gezondheid van het gehele lichaam. Wondjes mogen niet dooretteren..., dan wordt het hele lichaam ziek. Men is met elkaar verantwoordelijk voor de gezondheid en voor de heiligheid van het lichaam van Christus... met elkaar werkt men en bouwt men aan de gerechtigheid die bij het Koninkrijk van God hoort.

Dat is wel makkelijker gezegd dan gedaan... Men moet elkaar dan wel *willen* aanspreken en men moet dus ook aanspreekbaar zijn. Maar in zo'n van oudsher hervormde gemeente zoals onze gemeente, heb je mensen binnen de gemeente, mensen aan de rand, mensen over de rand. Niet iedereen kent elkaar, niet iedereen volgt bewust Jezus... Onze gemeente heeft wat dit betreft dan ook zijn beperking en. Maar laten wij het maar gewoon eerst dicht bij onszelf houden: ben ikzelf aanspreekbaar op mijn woorden, mijn gedrag, mijn houding? Zie ik het gelijk als kritiek, of gaat die heiligheid van de gemeenschap der heiligen mij vooral aan het hart? ... En als ik een ander meen te moeten aanspreken..., doe ik dat dan uit liefde en bewogenheid? Met bescheidenheid en openheid? Met zorg en betrokkenheid? Of is het persoonlijke frustratie, of verbittering dat mij hiertoe beweegt? Dan kan ik beter zwijgen... Elkaar aanspreken op... en elkaar vergeven..., dat is een teer iets..., waar heel veel mis kan gaan. Het is makkelijker om overal pleisters op te plakken. Maar wat is het heerlijk als er oprechte vergeving zal zijn... als ik zelf ook stappen zet om een ander te vergeven... Want ook door het volgen van deze tweede instructie mogen wij heel dicht bij de Here Jezus blijven in de komende week: in het vergeving schenken of het vergeving ontvangen mag opnieuw de vreugde van het Avondmaal werkelijkheid worden. Want in het vergeving schenken en het vergeving ontvangen staan wij samen voor het kruis van Christus en zien wij wat Hij heeft gedaan om ons vergeving te schenken... Die liefde en die genade van Christus mag ons leven genezen.

De derde instructie van de Here Jezus luidt: *'Als u een geloof had als een mosterdzaadje, zou u tegen deze moerbeiboom zeggen: Word ontworteld en in de zee geplaat, en hij zou u gehoorzamen.'*

De leerlingen van Jezus vragen om meer geloof. 'Vermeerder ons geloof!' Op zich kan ik dat wel begrijpen. Er komt ook zoveel op hen af. Ze moeten volgens mij ook echt wel eens verward zijn geraakt. Johannes de Doper twijfelde zelfs, zo hebben wij pas geleden gehoord. En velen van u zullen het ook wel herkennen dat je soms moet concluderen dat je geloof soms wel erg klein en kwetsbaar is. Dan ben je al zo lang christen..., heb je misschien al zoveel preken gehoord... en toch blijf je gewoon tegen bepaalde dingen oplopen... Wat zegt Jezus nu? 'Als jullie het geloof hebben van een mosterdzaadje...' Een mosterdzaadje, in die tijd een van de kleinste zaadjes die men kende. 'Als jullie het geloof hebben van een mosterdzaadje'..., dat is genoeg. ... Ja,

altijd blijven werken aan je geloof! Groeien in je geloof! Het zaadje moet geen zaadje blijven..., maar *blijkbaar gaat het niet om de grootheid van mijn geloof, maar om de grootheid van God.* Eigenlijk zegt Jezus: 'ga maar met dat mosterdzaadje aan de slag. Verzorg het maar. Geef het maar water. Ga er maar mee aan de slag. Dwars tegen al je twijfels en persoonlijke bezwaren in. En God zal grote dingen laten gebeuren, ondanks jouw eigen kwetsbare geloof.'

Ik vind dit een heel mooie bemoediging. Ga deze week maar verder met het geloof dat je hier hebt gedeeld met elkaar. Ondanks je vragen en moeilijke punten misschien. Zou het geloof opgewassen zijn tegen al die prikkels van deze week, al die dingen in je agenda, al die dingen die je zult tegenkomen? Je geloof is misschien zo klein... Maar *God kan ook uit het kleine geloof wonderlijk grote dingen tot stand brengen, die je zelf niet voor mogelijk houdt.* Houd je daar maar aan vast.

Jezus is Zelf ookgezaaid als een mosterdzaadje. Als zo'n heel klein zaadje in de aarde gezaaid. Ten onder gegaan. Maar wat een geweldige boom is eruit ontstaan. Vertakt tot in alle werelddelen. God brengt uit kleine mosterdzaadjes heel grote dingen tot stand!

En nu dan nog de laatste instructie... Jezus vertelt een korte gelijkenis van een slaaf, die zijn heer moet dienen. Zal zijn heer voor hem na een dag werken vriendelijk de deur opendoen en hem aan de gedekte tafel laten zitten? Nee, eerst moet de slaaf het eten voor de heer klaarmaken. En zal de heer hem prijzen, om alles wat de slaaf heeft gedaan? Nee, de slaaf doet gewoon, wat hij moet doen. 'Nu', zo zegt Jezus, *'zo moet ook u, wanneer u gedaan hebt al wat u opgedragen is, zeggen: Wij zijn onnutte slaven, want wij hebben slechts gedaan wat wij moesten doen.'*

Wat zou Jezus met deze gelijkenis bedoelen? We moeten voorzichtig zijn met interpreteren, want wij moeten ons niet teveel door ons beeld van slavernij en slavenhouders laten leiden..., Jezus gebruikt gewoon een beeld uit die tijd, wat voor iedereen duidelijk was. Volgens mij gaat het hierom: *in Gods Koninkrijk gaat het niet om verdienste..., gaat het niet om onze waardering en onze eer. Gaat het niet om wat wij ontvangen. Het gaat om de Koning van het Koninkrijk, om God Zelf.* Die leerlingen waren volgens mij namelijk best wel vaak bezig met: 'wat zal het ons opleveren dat wij nu Jezus volgen?'. Want de ene keer horen wij een aantal discipelen vragen: 'Heer, mogen wij straks aan uw rechter- en aan uw linkerkant zitten in het Koninkrijk?' En een andere keer horen wij een andere discipel vragen: 'wat zal ons deel dan zijn?' Nee... Het gaat om de HEER.

Ik vind die valkuil van die discipelen heel herkenbaar. 'Wat hebben wij eraan?' 'Wat levert het geloof op?' 'Wat heb ik aan mijn geloof, als het toch niet beter wordt met mijn gezondheid?' 'Wat heb ik aan een kerkdienst?', 'Hij heeft het verdiend dat hij nu bij God is' We zijn het zo gewend om onszelf centraal te stellen en vanuit onze verdiensten of behoeften te leven en te geloven. Maar het gaat om onze Heer.

Jezus roept ons op om een knecht te willen zijn. 'Hij diende ons als een knecht. Hij heeft Zijn leven afgelegd.', zo zingen wij met een lied over Jezus. 'Vader, Uw wil geschiedde'.

Door zo Jezus te volgen als een knechtje van de HEER..., door geen struikelblokken voor een ander neer te leggen maar deze juist op te ruimen..., door de ander te vermanen maar ook te vergeven..., misschien met een geloof dat nog maar zo klein is als een mosterdzaadje..., door zo de Here God te willen dienen in de komende week..., blijf je dicht bij Jezus. Dan zal de vreugde van het Avondmaal niet verdampen, maar steeds opnieuw een stukje werkelijkheid worden. Zijn leven dat in uw leven zichtbaar mag zijn.

Heeft u vragen of een reactie: ds. E.G. (Eddy) de Kruijff // 010 210 89 71 // dekruijff@live.nl